

Plenum

Onsdag 15.2.2023 kl. 14.00—15.51

6. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om tidsbegränsat förbud mot laxfiske i Tana älvs vattendrag

Regeringens proposition RP 289/2022 rd

Utskottets betänkande JsUB 29/2022 rd

Första behandlingen

Andre vice talman Juho Eerola: Ärende 6 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger jord- och skogsbruksutskottets betänkande JsUB 29/2022 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslaget. — Vi går till allmän debatt. Ledamot Ojala-Niemelä.

Debatt

15.22 Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa puhemies! Käsittelimme tätä asiaa perustuslakivaliokunnassa, mutta nyt en käytä tätä puheenvuoroa siinä roolissa vaan ihan lappilaisena kansanedustajana. Vierailin viikonloppuna tuolla Utsjoella, ja kyllä siellä tilanne on lohduton. Toista kesää nyt kielletään tämän lain nojalla lohenkalastus Tenojoessa. Meillä Suomessa on kolme lohijokea, on Muonio-Tornionjoki, Simojoki ja Tenojoki, ja silloin tämä lohen merkitys myös korostuu siellä.

Utsjoen kunta on äkillisen rakennemuutoksen aluetta. Korona jo runteli kovasti kunnan taloutta, koska rajat olivat kiinni ja rajakauppa hyytyi, ja nyt myös tämän lain nojalla edelleen toista kesää kielletään Tenojoella lohen kalastus, ja matkailuyritykset kärsivät tästä kovin, ettei ole enää kesäisin turisteja. On tietenkin luontevaa ja ymmärrettävää, että lohia on suojeltava, mutta se, mikä tästä uupuu minusta, on se kompensaatio kunnille tässä tilanteessa. On arvioitu, että nämä menot ovat viiden miljoonan euron luokkaa, menetykset aluetaloudessa, koska tämä lohen kalastus on kielletty. Kompensaatio on ollut aika vaatimatonta. Sinne on myönnetty näistä viime joulun niin sanotuista joululahjarahoista 150 000 euroa, valtiovarainvaliokunta myönsi tällaisen lohikeskuksen suunnittelumäärärahan, ja sitten on myönnetty yksi valtionapu, joka oli muistaakseni 265 000 euroa. Ja kun peilaa sitä näihin viiden miljoonan euron menetyksiin per vuosi, joka tästä lohenkalastuksen kiellosta johtuu aluetaloudelle, niin voi jokainen ymmärtää, että on kyse aika vaatimattomista summista.

Se on vähäväkinen alue, jossa on pitkät etäisyydet, joka on saamelaisenemmistöinen kunta, ja toivonkin valtiovallan suuntaan, että he ottaisivat tosissaan tämän kunnan ahdingon. Heillä nämä toiveet eivät todellakaan ole kovin suureellisia, vaan kun kävin siellä viikonloppuna, niin he toivoivat, että kun sinne on nyt rakennettu uusi hotelli, jota ei ole vielä avattu, koska sinne liikenneyhteydet ovat niin turvattomia, että sinne hotellille ei esimerkiksi kävelytietä tai pyöräilytietä mene, niin jos valtio voisi tässä tulla sitten vastaan, että se

Punkt i protokollet PR 168/2022 rd

avittaisi tämän pyöräilytien rakentamiskustannuksissa. Sillä lailla minusta nämä heidän toiveensa ovat kohtuullisia, ja toivon todella, että valtiovalta ottaisi vakavasti tämän asian.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja tiedän, että puhemies ei pitäisi mil-lään lailla kommentoida kuultuja puheita, mutta koko ikäni Kymijoen varrella asuneena voin sanoa, että Kymijoki on uudelleen lohijoki, niin että niitä on nyt sitten neljä Suomes-sa. — Edustaja Eestilä.

15.25 Markku Eestilä kok: Arvoisa puhemies! Täällä ei kyllä kovin paljon ole porukkaa enää jäljellä keskustelemassa tästä tärkeästä valtiosopimukseen liittyvästä mietinnöstä, [Joonas Könttä: Sitkeimmät!] mutta pidän tätä täyskieltoa perusteltuna ja hyvänä. Valio-kunta on tehnyt lisäyksiä erityisesti vielä sen takia, että kun elokuussa siellä pyydetään lo-hia — ainakin viime kesänä on pyydetty kertoman mukaan, itse en ole ollut paikalla, mutta näin on kerrottu — silloin se johtaa siihen, että tätä täyskieltoa ei ole noudatettu ja valvo-jilla on ollut ongelmia, koska me emme tiedä, kuka on saamelainen ja kuka ei, ja kuka on paikallinen ja kuka ei. Nyt on tehty selväksi tänne mietintöön, joka on sekundaarista lain-säädäntöpykälän ohella, että jos lohi tulee veneeseen, niin se on viskattava pois. Jos joku tuo sen, olkoon yö tai päivä, veneellä rantaan, niin silloin se on rikkomus, josta rangaistaan säädetyllä tavalla ja myös rahallisesti lohien hinta joudutaan korvaamaan, eli semmoista va-hinkoa ei voi sattua, että joku tuo veneellä lohien maihin. Sen takia tämä eduskunnan maa-ja metsätalousvaliokunnan tähän lisäämä kohta on tärkeä, koska se auttaa valvojia, että semmoista ei voi tapahtua enää.

Toinen ongelma, minkä haluan nostaa, vaikka valitettavasti täällä ei kyllä ole valiokun-nan puheenjohtajaa eikä ministeriä paikalla, on se, että korviini on kantautunut — voi olla että tämä ei pidä paikkaansa — että kun norjalaiset saavat käyttää kiilanuottaa rannikolla ja sitten oli aikanaan koukkuverkkoa, ja jos koukkuverkko on kielletty, niin nyt on tullut täm-möisiä patenttinuotan nimellä kulkevia pyydyksiä, joissa sitten nuotan ikään kuin johdin-verkkona olisi tämä koukkuverkko. En ihan ymmärrä, minkälaisesta pyydyksestä on kysy-mys, mutta — käytän tätä puheenvuoroa sen verran — jos tässä on perää, niin silloin mi-nun mielestäni pitää myös suomalaisten virkamiesten ottaa norjalaisten kanssa neuvotte-luissa huomioon, että jos tällaisia uusia, paljon tehokkaampia nuottia käytetään, niin ei-hän siinä ole mitään järkeä sen takia, että me pannaan Teno kiinni myös Suomen puolella ja Norjan alajuoksulla ei kalasteta ollenkaan, mutta sitten samanaikaisesti rannikolla, jossa nämä samat lohet uivat, käytetään tehokkaampia pyyntinuottoja. Tämä pitää tutkia, ja mi-nusta ei ole eettisesti eikä moraalisesti hyväksyttävää, jos norjalaiset näin menettelevät, mutta jätän tähän varautuman, koska kyseessä on Suomen eduskunta, niin ei täällä ihan hu-hujen mukaan voida puheita pitää. Mutta jos nämä huhut pitävät paikkansa, niin silloin täy-tyy avata välittömästi norjalaisten kanssa neuvottelut, että jos kerran lohien pyynti koko-naan kielletään Tenossa, niin se tarkoittaa sitä, että rannikolla ei oteta tehokkaampia pyyn-tinuottoja käyttöön.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslaget i proposition RP 289/2022 rd enligt betän-kandet. Första behandlingen av lagförslaget avslutades.